

123 en þegar þau um garð gengin eru, ganga kirkjugjöld úr hinni fyrirhuguðu Innra-
8. sept. Hólmssókn til þeirrar kirkju, og sje hún síðan undir umsjón og fjárhaldi safnaðarins,
og loks að messað verði í Innra-Hólmskirkju 3. hvern helgidag á sumrum, en 4. hvern
á vetrum.

Þetta undanfelli jeg ekki hjer með þjónustusamlega að tjá yður til þóknan-
legrar leiðbeiningar og frekari birtingar og ráðstöfunar.

124 Brjef landshöfðingja til biskups um hjónavígslu í heimahúsum án leyfis-
14. sept. brjefs. — Eptir að hafa fengið þóknlegt brjef yðar, herra biskup, dags. 1. p. m.,
viðvíkjandi vanrækslu nokkurra presta í því, að hlíða fyrirmælum tilskipunar 30. apríl
1824, að því leyti sem það hefur komið fyrir, að nokkrir prestar hafa leyfisbrjefslaust
gefið hjón saman í heimahúsum, með eða án undangenginna lýsinga, og það þótt ekki
væru sjerstök sjúkdómsforföll eins og gjört er ráð fyrir í 16. gr. nefndrar tilskipunar, enda
vanrækt að tilkynna slíkar undantekningar samkvæmt fyrirmælum nýnefndrar greinar,
skal jeg hjer með, vegna málsbóta þeirra, er þjer tilfærið, jafnframt því að tjá yður, að
við svo búið má standa að því er snertir pá tvo presta, sem þjer þegar hafið veitt á-
minningu fyrir ofangreint embættisafbrot, þjónustusamlega leggja fyrir yður að veita
öðrum prestum, sem hafa látið sjer hið sama á verða, alvarlega ofanigjöf, og tjá þeim,
að þeir muni verða látnir sæta ábyrgð fyrir embættisafglöf, ef slíkt kemur fyrir optar.

Út af frekari fyrirspurnum í frammanefndu brjefi yðar skal yður þjónustusamlega
tjáð til þóknalegrar leiðbeiningar, að það er engum vafa undirorpið, að prestum ber að
senda tilkynningar þær, sem um ræðir í 16. gr. tilsk. 30. apríl 1824 með nægilegum
skilríkjum til hlutaðeigandi prófasts áleiðis til biskups, og sætir það eptirlitum prófasta,
að prestar vanræki ekki þessa skyldu sína, sem á þeim hvílir í hvert skipti sem heima-
vígsla fer fram án leyfisbrjefs, til þess að sjeð verði, hvort fullnægjandi ástæður hafi
verið fyrir hendi. Allar slíkar tilkynningar ber biskupi síðan að senda til landshöfð-
ingja einu sinni á ári. Um tilfelli þau, sem þjer hafið orðið vísari að komið hafi fyrir
á undanförunum árum, þarf eigi að senda sjerstaka tilkynningu, með því að þau mál á-
lítast til lykta leidd með áminningum þeim til prestanna, sem að framan ræðir um.

125 Brjef landshöfðingja til stiptyfirvaldanna um lántöku handa prestakalli
20. sept. til húsbýggingar. — Samkvæmt tillögum stiptyfirvaldanna í þóknalegu brjefi, dags.
19. f. m. og eptir beiðni prestsins að Kálfholti, sjera Ólafs Finnssonar, er hlutaðeigandi
prófastur hefur lagt meðmæli sin með, vil jeg hjer með veita leyfi til þess, að tjeður
prestur taki 2500 króna embættislán upp á Kálfholtsprestakall, til þess að koma upp á
prestsetrinu Kálfholti vönduðu timburhúsi, 10 álna löngu og 10 álna breiðu, með þeirri til-
högun og þannig úrgarði gjörðu, sem fram er tekið í brjefi prestsins til stiptyfirvaldanna, dags.
20. júní p. á., og komi hús þetta í stað innistofu, baðstofu, búrs, eldhúss og bæjar-
dyra með göngum til baðstofu og eldhúss, svo og skemmu, er nú eru þar bæjarhús.
Lántökuleyfið er bundið þeim skilyrðum:

1, að lánið sje að fullu endurborgað eigi síðar en á 25 árum með $\frac{1}{25}$ á ári auk vaxta.

2. að byggingunni sje lokið sama árið og lánið er tekið. 125
3. að helmingur lánsins verði eigi tekinn fyrir en sannað er með lögmætri skoðunargjörð og virðingargjörð, að hið fyrirhugaða hús sje fullgjört og í áskildu standi, og að það sje að minnsta kosti eins mikils virði eins og allt lánið, að viðbættu virðingarverði hinna niðurlögðu staðarhúsa, með hæfilegu álagi eptir mati tilkvaddra virðingarmanna. 20. sept.
4. að húsið verði eign prestakallsins, og að presturinn haldi því vel við, þar til er hann eða bú hans skilar því á sínum tíma í gildu standi og með fullu álagi.
5. að presturinn váttryggi húsið gegn eldsvoða með hæfilegri upphæð, og haldi því jafnan í slíkri tryggingu undir eptirliti prófasts.

Brjef prestsins til stiptsyfirvaldanna frá 20. júní þ. á. og uppdráttur af hinu fyrirhugaða húsi endursendist, svo og virðingargjörð á staðarhúsunum í Kálfholti.

126

Brjef landshöfðingja til stiptsyfirvaldanna um lántöku handa prestakalli til kyrkjubyggingar. — Samkvæmt tillögum stipsyfirvaldanna í þóknanlegu brjefi, dags. 31. f. m. og eptir að hafa fengið brjef yðar, herra amtmaður og háæruverðugi herra, dags. 15. þ. m. viðvíkjandi sjóði kirkjunnar að Stað í Grunnavík, vil jeg hjer með eptir beiðni prestsins þar sjera Pjeturs M. Þorsteinssonar, er hlutaðeigandi prófastur hefur mælt með, veita samþykki til að tjeður prestur taki 700 króna lán upp á tækjur prestakallsins, til þess að byggja upp kirkjuna að Stað; þó er lántökuleyfið bundið því skilyrði, að helmingur lánsins verði ekki tekinn fyrir en sannað er með skoðunargjörð, að kirkjubyggingin sje vel af hendi leyst, og að lánið endurborgist í síðasta lagi á 14 árum með 50 kr. á ári auk vaxta, fyrst um sinn af uppbót þeirri, sem Staðarprestakalli er lögð af landssjóði. 25. sept.

127

Brjef landshöfðingja til amtmannsins í suðuramtinu og vesturamtinu um sveitfesti þurfalings. — Með þóknanlegu brjefi, dags. 16. f. m., hefur amtið sent mjer erindi hreppsnefndarinnar í Leirár- og Melahreppi, dags. 27. júní þ. á., þar sem tjeð hreppsnefnd áfrýjar til mín úrskurði amtsins, dags. 3. d. marz mánaðar síðastliðins, er fellir úr gildi úrskurð sýslumannsins í Mýra- og Borgarfjarðarsýslu frá 7. nóv. 1889, þar sem ákveðið hafði verið, að Jón nokkur Benidiktsson, bóndi á Skipanesi, skyldi sveitlægur í fæðingarhreppi sínum, Hraunhreppi, og að nýnefndur hreppur skyldi endurgjalda Leirár- og Melahreppi 48 kr. af liðlega 60 kr. styrk eða láni, sem nefndur Jón Benidiktsson hafði fengið þar úr sveitarsjóði, svo og greiða áfallinn og áfallandi kostnað með honum og skylduliði hans.

Jón Benidiktsson býrjaði sveitfestisdvöl í Leirár- og Melahreppi árið 1876, þá 27 ára gamall, og lán það, sem hjer er um að ræða, er sundurliðað þannig í sveitarbók hreppsins 1884, að 48 kr. hafa gengið til þess að borga fyrir hann tveggja ára landsskuld, 1883 og 1884, 24 kr. hvort árið, en 12 kr. 25 a. hafi hann fengið í forskillegu, og hefur Jón skýrt svo frá við rjettarpróf, að það sem svo er nefnt hafi verið nokkuð af timbri til að hressa við bæ sinn, ljáblöð og eitthvað af kaffi, en að ekkert